

POEZIE

Krisztina Tóth: ()

Krisztina Tóth
(1967, Budapešť)

je maďarská básnířka a prozaička, autorka literatury pro dospělé i pro děti, literární překladatelka (se zaměřením na francouzskou jazykovou oblast) a sochařka. Proslavila se i jako tvůrkyně a restaurátorka skleněných vitráží. Ráda se věnuje neobvyklým, citlivým a kontroverzním tématům, a to i ve svých knihách pro děti (např. nevyléčitelná nemoc a smrt v rodině, adopce, vztah k menšinám atd.). V češtině jí kromě básní otištěných v různých časopisech dosud vyšla sbírka povídek *Čárový kód* (Fra, 2011), román *Akvárium* (Fra, 2014) a pohádka *Dívka, která nemluvila* (Baobab, 2018).

Kde

Ne tam, kde je na silnici zatáčka,
ve které auta občas dostávají smyk,
hlavně v zimě, ale nikdo se nezabije,

ne tam, kde už jsou zelenější ulice,
stříhané živé ploty, v zahradě běhá pes
a hlava rodiny přichází domů v noci,

ani tam, kde každé ráno před vchodem
do školy obejde nějaký chlápek,
ani vevnitř na betonovém školním dvoře,

ani na opuštěných, vyschlých polích,
kde odhozený nedopalek, jakmile
se dotkne země, rozhoří se, ani tam ne;

až na pokraji lesa, v hnijícím humusu,
kam někoho ještě zaživa pohřbili,
až tam začíná báseň.

Vinnetouova sestra

Já jsem Vinnetouova sestra.
Zatím jsem už devětkrát umřela.

Sídliště, na kterém jsem žila jako dítě,
rezervace prorostlá neduživými stromy,
rozřezaná
betonovými stezkami, už dávno nepřeje,
člověku jako já, s igelitkou, aby našel klid.
V parku už by mě lidi okukovali,
ani koně bych neměla kam uvázat.

Já jsem Vinnetouova sestra,
zatím jsem už devětkrát umřela.

Být kočkou, dávno bych už nežila.
Členka se mi ztratila při stěhování,
mé kožené šaty jsou samý flek a rohovatí
mi kůže na patách, plešatí má zešedivělá hlava,
a když se cpu s taškama do narvaného
autobusu,
bílí si vyměňují zhnusené pohledy.

A přitom já jsem Vinnetouova sestra.
Zatím jsem už devětkrát umřela.

Poslední moje slza dávno otekla.
Všechna indiánská krev mi vytekla.
Snad skulinou, co pravidelně proráží Měsíc,
nebo se vylila z mých ran, snad medicinman
by věděl, proč je dnes moje
tělo suché jako stará větev, bez krve.

Tolik indiánské krve kam se podělo?
Vždyť jsem byla Vinnetouova sestra!

Krásný den, vyšla jsem ven a zářila,
nesla jsem s sebou němé tajemství
všech osmi životů, Vinnetouova sestra
nemluví,

za hustě posprejovanou betonovou zdí
jednou, když svítalo, s kosou minus dvanáct
mě dostihla moje devátá smrt.

Ale ještě pořád jsem Vinnetouova sestra!
Po ojíněném hřišti se potlouká kůň.

Děravý

Říká mi abych za ní zašla
ostříhá mě mám to prý už moc dlouhé
udělá mi třeba i přeliv
dneska má dost děravý den

děravý říká já jen koukám
nevěděla jsem co všechno umíš
jsi přece mrtvá jak k tobě mám jít
ptám se jí a ona ve snu namítně

to je toho za hodinku bych k ní dojela
průsvitnou rukavici nosí místo těla

teď nemám čas a vlasy dost doběla
ostříhat ani obarvit bych nechtěla

Báseň na oslavu Dne poezie

Jestli tu báseň píšeš ty, tak poslouvej.
Našli jsme tutěž mezi tvými knihami,
zřejmě ji máš už delší dobu doma.
Možná ti to jen vypadlo z paměti.

Ta báseň je bohužel plagiat.
Nic, čím by ses rád chlubil, žádné obrazy.
Horkou jehlou šitý překlad, snad mě chápeš,
když řeknu: sám umíš psát lepši.

Včera jsme byli u babičky, došli jí
léky a doktor bude až za týden.
Jinak se má fajn, jen ji mrzí, že
začal krást verše z cizích dílen.

Jestli tu báseň píšeš ty, nepokračuj v ní!
Vyměnili jsme počítači klávesy.
Nauč se, která kde je, nebo
si je přelep podle potřeby.

Keawpohfáeəof IU+nkpwpqknázil.
Půldenní záznam kamer, žádný dohad.

Půl dne jsi smolil, mezi námi, paskvil.
Nebylo by šťastné ho publikovat.

Tvým včerejším snem to teprv začalo.
Prožiješ ještě mnohem těžší noci.
Po jedné takové na báseň zapomeň.
Jdi se projít, ulehčí se ti.

Tuhle tašku jsi nechal na lavičce.
Máme tvůj pendrive, tvoje příští.
Těch nenapsaných básní! *Tato* zde
však čeká už jenom na smazání.

I tohle staré foto je pro tebe.
Poeta na něm na kolejích klečí.
Už píše se tvoje báseň náhradní,
přiď si, dáme ti ji bez řeči!

Matrjoška

Po nocích probouzí mě ve mně žijící matka.
Rádio nechává řvát, minulost slyší dost špatně.
Když odejdu do koupelny, pod rozsvícenou
lampou
se mi zračí ve tváři a kouká na mě.

Vykázaná z domova pro seniory
žije ve mně a používá můj hlas.
Když ji pošlu pryč, bouchá mě do srdce
a zevnitř poutá křečovými žilami.

Křičí na mého syna, tlumí topení,
debilně se líčí a falešně zpívá.
Nenechá mě spát, chtěla by si povídat,
zkouší mě přemluvit, ať se stanu jí.

Když neodpovím, nudí se a začne
volat všechny matky, co mám v sobě,
všechny mé slupky, svlečená stará těla,
vyjmenovává do bílého rána.

Má nejvnitřnější matka, mlčenlivá buňka,
je vzhůru po celý ten noční virvál,
najeďnou odhodí v dál membránový šátek,
jde dělat pořádek, ať je konečně ticho.

Z maďarštiny přeložil Robert Svoboda

PRÓZA

Krisztina Tóth: Výtah

Výtah

Ve výtahu pláče žena. Jezdí nahoru a dolů
mezi podlažími, klesá a stoupá, jako by se
nedokázala rozhodnout, kde vystoupit. A přitom
usedavě, v rytmických vlnách pláče. Stojím
před kovovými dveřmi v pátém patře
a čekám, až konečně někde vystoupí. Černa-
jící se šachta výtahu pláč dutě zesiluje, visící
těžké kabely vedou zvuk a přitom sebou šku-
bou, jako by rezonovaly s jejími zmítanými
útroby. Jako by plakala duše domu, když se
vzlykotem bloumá mezi podlažími.

Najednou výtah cvakne a zastaví se. Můžu
být někde v druhém nebo třetím patře, kaž-
dopádně někde níž. Železné dveře dole
zaskřípou a pak se s prasknutím zabouch-
nou. Možná ta žena vystoupila a teď se hrabe
v kabelce a hledá čistý papírový kapesník.
Snad se, tašku sevřenou mezi nohama, pro-
hlíží v zrcátku, zády opřená o počmáranou
zed', ve sporém světle pronikajícím z pavlače.
Obrací hlavu na stranu a utírá si rozmazané
oční stíny. I když mě napadá, že pokud by
se chtěla dát do pořádku, mohla to udělat
i uvnitř, vloni instalovaná nová kabina je ze tří
stran obložená efektními kouřovými zrcadly.

Ale ne, vůbec nevystoupila, znovu se ozve
pláč, jako by mžikajícím pohled zaslepený
slzami nedokázal přecíst číslo podlaží.

Začínám ztrácet trpělivost. Nejlepší by bylo
seběhnout dolů pěšky, jenže mám boty na
vysokém podpatku. Po schodech se mi vůbec
nechce.

Někdo nejspíš čeká i v jednom z horních
pater, navíc už delší dobu, protože teď netrpě-

livě zabouchá na dveře a zakřičí na schodiště,
kterým se nese ozvěna:

„Můžu vám nějak pomoci?“
Z hlubokého, sytého mužského hlasu vůbec
nečísí ochota pomoci, ale spíš podrážděnost.
Majitele toho hlasu si představuji jako hro-
motluka s knírem, ale možná, že ho takhle
zveličuje jenom rezonanční skříň dutě znějící-
cího schodiště.

„Můžu vám nějak pomoci?“ opakuje muž
ještě důrazněji. Jako by dolů vrhnul bowlin-
govou kouli, kolena mírně pokrčená, pátravý
pohled do hlubin. Otázka se hrozivě valí dál,
jen cestou nesmete tchyniny jazyky a zaprá-
šené kaktusy stojící na podestě.

Tenhle odhodlaný, skrytý arogantní zájem
znám. Takhle k člověku přistupují netrpělivé
prodavačky, když mu chtějí dát najevo, že už
bylo dost okounění a teď ať už začne pěkně
nakupovat, nebo ať jde do háje. Tímhle tónem
nabízejí svoji pomoc pracovníci ostrahy, se
založenými rukama a lehce rozkročení, když
si zákazník přidřepne k regálu, aby se podíval
na něco na dolní polici. V takovém případě
otázka znamená, nemysli si, že tě nevidím,
ani to nezkoušej, strčit ten deodorant do
tašky, a opovaž se to tu stříkat, ty testery tady
nejsou od toho, aby to tu každěj zasmradil.

Pláč najednou ustane, jako by se ta nevidi-
telná žena, duch domu, oné otázky zalekla.
Dveře znovu prasknou a výtah se s hučením
rozjede směrem dolů.

Chvilí váhám a pak se přece jen rozhodnu
sejít radši pěšky. Pláč už neslyším, jen hukot
kovových lan a vrčení strojovny. U ohybu
schodiště si zkouším představit, kde asi ta

žena vystoupila a do kterého bytu vešla. V mé
představivosti defilují nejružnější ženské
obličej: odpolední, ranní a večerní tváře.
K některé z nich patří pes, k jiné pronikavý
pach moči. Hlavou mi probleskují detaily sta-
rých i mladých tváří, bradavice, náhrdelníky,
šály. Cestou si uvědomuji, že skoro k žádné
z nich si nedokážu přiřadit žádné poschodí,
že bych nikomu cizímu nedokázala říct, kdo
v kterém patře bydlí. No dobře, možná až na
tu holčičku, jenomže u nich stojí vždycky
přede dveřmi to červené kolo. Ostatní bych
nevěděla. Sejdu do třetího patra, ve kterém
stojí prázdný výtah. S pootevřenými dveřmi.
Vystoupila ta žena tady? Nebo jen přišla na to,
že je zase v jiném poschodí, a šla dál pěšky?
Vešla někam do okolních dveří? Ale do kte-
rých? Nebo odešla, pryč, na ulici?

Je ticho. Rukou přitlačím těžké kovové
dveře, které se nedovřely pružinou. Počítám
s tím, že jakmile výtah zavřu, okamžitě se
rozsvítí signální světýlko, hned si ho někdo
přivolá, ale vypadá to, že muže seshora už
čekání omrzelo. Pokud se ovšem vydal dolů
pěšky, musím se s ním cestou do přízemí
někde setkat. Projde kolem mě, se supěním
mě obejde a potom řekne jen, pardon. Nebo
dotíravě zpomalí a bude mi dýchat na záda až
k poštovním schránkám, přičemž se z mého
zadku bude snažit vyvodit, kolik mi asi je
a jestli jsem vdaná. U domovních dveří mě
pak hezky pustí před sebe a důkladně si mě
prohlédne i zepředu.

Sejdu k podestě ve druhém patře, ale muž
pořád nikde. Už neslyším ani pláč té ženy.
Vypadá to, že opravdu někam zašla. V prv-

ním patře mě napadne, že se ten muž nej-
spíš někam vrátil, jinak už by tady musel
být. Současně s onou myšlenkou se ovšem
v šachtě spustí výtah a dřív, než bych si
v duchu stihla odpovědět, v přízemí skutečně
někdo vystoupí. Evidentně ten muž s knírem
seshora, který možná vůbec nemá knír.

Já sama taky vyjdu na ulici, do světa, a pře-
jedu autobusem do jiného obvodu. Změna
vnější polohy ovšem není v souladu s tou
vnitřní, mé myšlenky se zasekly někde na
schodišti, za omšelými domovními vraty.
Neznámá žena mi v hlavě jezdí nahoru a dolů
celý den. V poledne cumlám lžící, kovová chuť
mi znovu evokuje pláč a v šumu jídelny, který
připomíná plavecký bazén, přemýšlím, komu
ten hlas asi patřil. Co se jí asi tak mohlo stát?
Vzpomenu si na ten den, kdy se se mnou před
pěťadvaceti lety někdo rozešel. K tomu už sice
od té doby došlo hned několikrát, ale mně se
teď před očima odvíjí ten první rozchod. Pak
se znovu dostaví ten pocit, kdy jsem jako dítě
držela v náručí přejetou kočku, dokud mi ji
někdo nevzal z rukou. Lhostejnost dospělých,
to jejich utěšování, že to přece byla jenom
kočka.

Takový nějaký byl ten pláč, který jsem sly-
šela dnes ráno: pláč nad ztrátou.

Na chodbě osvětlené zářivkami, už cestou
zpátky do kanceláře, mě napadá i to, o kolik
těžší je vytvořit si obraz konkrétního člověka
jen podle smíchu nebo pláče na rozdíl od jeho
hlasu. Pláč a smích rozostřují věk, mladá žena
pláče stejně jako starší a jasně rozpoznat jde
jenom hodně staré lidi nebo nemluvnata. Když
vcházím do kanceláře, uvnitř se zrovna ►

někdo sípavě směje, ovšem majitele toho hlasu dobře znám. Kdybych nevěděla, kdo to je, mohla bych si myslet, že je mladší, ale klidně taky starší, než ve skutečnosti je.

Tu plačící ženu z rána odhaduju bůhvíproč na střední věk, ovšem je to jen pocit, žádná dedukce. A tipla bych, že ji někdo nechal. Někdo jí najednou vystoupil ze života, tak jako ona z výtahu, a ona od té doby pláče. Pláče sama nad sebou, nad celým tím mizerným, zpackaným životem, nad zpusťlým schodištěm, bytem i čtvrtí, z níž se už dávno chtěla odstěhovat. Vtom mi bleskne hlavou jedna žena ze šestého, ovšem její sebejistě, tvrdé rysy mi nejdou dohromady s tím zaji-kavým popotahováním. Právě takhle blondýna je ta, co chtěla koupit podkroví a na domovní schůzi navrhovala vstupní telefon s kamerou.

Rovnám si desky na stole, vyhodím náplň do propisovačky. Ne, ne, přece jen není možné, aby to byla ta žena ze šestého: před očima se mi vybavují její zbrusu nové adidasky, které měla na nohou na domovní schůzi. Kdepak, ta by místo popojíždění výtahem seběhla dolů pěšky a odklusala brečet někam do parku.

Jasně že to nemůže být ona. V šuplíku najdu celou hrst zaschlých náplní. Z některých vytéká i inkoust, už bylo na čase trochu si tu poklidit. Ta blondýna ze šestého byla už proti výměně starého výtahu, ten nový jí připadal příliš drahý. Na což jí, jak si vzpomínám, řekla ta stará ženská z přízemí, která jinak byla taky proti, ať si tam nechá poslat nábytek holubí poštou, až se bude stěhovat. A bylo na ní vidět, že za sebe žádné povolení na úpravu půdních prostor nikdy nepodepíše.

V šest odpoledne vycházím zase na ulici. Je takové šero, jako kdyby se už stmívalo. Možná bude bouřka, tohle ještě nemůže být přítmí soumraku.

Uniknu lijáku, ramenem se opřu do vrat. Někdo se hrabe ve schránce, otočen zády ke mně. Vysoký muž v džínové bundě. Napadne mě, že je to možná právě on, kdo nechal tu plačící ženu z rána. I když ne, není: když ke mně s klíčem v ruce otočí, vidím, že má malou, špičatou hlavu připomínající ptáka. Nastoupíme s mužem s ptací hlavou do výtahu. Zepředu vypadá zas trochu líp, dokonce i v tomhle hrozném nafialovělém světle. Jako bychom stáli v márnici, dva neznámí, které z úsporných důvodů zmrazili najednou. Ten muž je kuřák, cítím cigaretový zápach, který se line z jeho šatů. Nevím, co mi na něm nesedí. Má jakoby příliš tenký krk a vystouplý ohryzek. Oba současně natáh-neme ruku po tlačítkách, ale on svoji ruku odtáhne, abych si mohla zmáčknout čtyřku. Podle všeho jede výš. V protějším zrcadle zkoumám jeho obličej: čert ví, možná tu plačící ženu přece jenom nechal on. Nebo ji nenechal, ale připravil o všechno. Uvrtal ji do hypotéky a teď, když se dostala do problémů, jenom krčí těmi svými neduživými rameny, že bohužel nemá žádný spásný nápad. Jsem si čím dál jistější, že tenhle chlap má s tím ranním plácem něco společného. V zrcadle vidím, že se profil lehce pohnul. Vnímám, jak se obličej pomaličku otáčí k protějšimu zrcadlu, evidentně proto, aby si mohl prohlédnout můj profil. Pohledy se nám kříží jako světla infračervené brány a touhle infračervenou bránou se potácí sem a tam duch domu.

Dojedeme do čtvrtého patra. Vysoký muž s vystoupkým ohryzkem se trochu přimáčkne ke zdi, abych mohla vystoupit, aniž bych se o něj otřela. Jak se tak kolem něho protahují, jako bych procházela teplým proudem, vycítím s neochvějnou jistotou, že i on se mylí.

Čistě a jasně mě ovane pocit jeho omylu: ten člověk si myslí, že jsem ta ženská z rána! Představuje si, že jsem majitelkou onoho hlasu štkajícího ve výtahu, to ženské tělo, ze kterého vyrážel zoufalý pláč. Proto se prve lehce pootočil k protějšimu zrcadlu, to hledal nějaké vodítko anebo rovnou důkaz, konec konců nemohl mi přece zírat přímo do obličeje s tím, že v něm najde stopy záchvatu starého osm hodin.

Chodba je tmavá. Někde v dálce bouchnou dveře. Kde ten chlap vůbec bydlí? Nehnutě stojím, napínám uši směrem nahoru. Venku se náhle prudce rozprší, spustí se liják. Šumění postupně zesiluje v hukot, pak ve vlnivé zurčení okapu, jako by někdo plakal se zavřenými ústy někde za dveřmi.

Zájemci

Manželé, kteří volali minulý týden na inzerát, se ohlásili na čtvrtou. Byla bych radši, kdyby přišli v poledne nebo brzy odpoledne, kdy dovnitř ještě svítí slunce, ale říkali, že jsou až do tří v práci. Rozsvítím, aby bylo vevnitř jasněji, a pak zas všude pěkně pozhasínám, aby si náhodou nemysleli, že je v bytě tma.

Ve čtyři nula tři zazvoní. Rychle ještě poupravím záclonu a otevírám dveře. Předě dveřmi stojí muž v prošívané zimní bundě s červenou šálou, vedle něj vysoká blondýna, barvu ve tvářích. Poodstoupím a pozvu je dál.

Zastaví se v úzké předsíni a několik vteřin udiveně zírají, jako by se tu ocitli omylem. Vezmu jim kabáty. Muž obrátí pohled vzhůru a zeptá se, jak jsou tu vysoké stropy. Dva a půl, odpovím, načež začne zkoumat strop i žena a potom se otočí zpět ke mně: aspoň se to zas líp vytopí. Motají se, nakukují dovnitř, do obývacího. Jsem ráda, že jsem prve nechala rozsvícenou stojací lampu, vykresluje na pohovce útulný kruh světla.

Pověsím jim věci na ramínko a zeptám se, kde začneme s prohlídkou. Jsou promrzlí, přinesli s sebou chlad a na kabátech vidím, že venku začal padat sníh. Ptají se, jestli se mají zout. Nemusíte, říkám zdvořile a podám jim návleky, které tu nechal realitní makléř. Žena se v nich hned odsoupe do kuchyně a zastaví se uprostřed. Zeptá se, jestli je kuchyňská linka součástí bytu. Tu tady nechám, říkám, nebyla by mi k ničemu. I spotřebiče? – zeptá se pohotově on a hláskuje značku myčky. Jestli tady zůstanou, obrátí se ke mně ona, stejně se budou muset vyměnit. My máme Miele, dodá. Honem nevím, jak na to mám reagovat, a tak jim nabídnou, že si klidně všechno odvezu, a přitom je navádím dál na chodbu. Pokračujeme směrem k menšímu pokoji. Znovu se zajímají, kolik má byt metrů čtverečních, kam přesně je orientován a z čeho jsou zdi. Zopakuju jim všechno, co jsem napsala už do inzerátu. Zeptají se, zda mám ověřený vlastnický list. Mám, prohodím přes rameno a rovnou mířím do pracovny. Sourají se za mnou a ptají se, jestli tady pracuju a jestli tu není na práci moc velká tma. Není, odpovím a podám jim list vlastnictví. Ne že by si ho přečetli, vezmou si ho s sebou a krouží po místnosti. Pokud by mi to nevadilo, obrátí se ke mně najednou, porozhlédli by se tu sami. Momentálně mají obývací pětáctýřicet metrů, musejí si trochu zvyknout na ty menší prostory a promyslet si, co by se kam vešlo. Klidně, přikyvují a usadím se v křesle, aby se mohli vynadívat. Uplyne několik dlouhých minut, slyším, jak si v koupelně něco špitají, v rukou jim šustí desky s vlastnickým listem. Jelikož mě nevolají ani se nevracejí, vydám se za nimi. Muž stojí v návlecích ve sprše a se zakloněnou hlavou něco zkoumá. Ptá se, jestli mu můžu půjčit nějaké náradí, aby se mohl kouknout za podhled. Žena dodává, že mají bohužel špatné zkušenosti, takovéhle obklady často zakrývají promočený strop nebo plesnivé fleky.

Zarazí mě to, přesto vyhrabu neúplnou sadu náradí. Muž odšroubuje plastové panely a pak ze štaflí osahává strop. Přitom se vyptává, jestli je na bytě hypotéka nebo jestli mám nějaké veřejné dluhy. Žena, která drží štafle, rychle dodá, abych se nezlobila, to už je prostě taková profesionální deformace, manžel pracuje na finančním úřadě a o těchhle věcech chce mít vždycky absolutní přehled.

Ještě se na tom nikdo nepolámá? – pokyne hlavou na štafle pokapané barvou.

Ne, odpovím a teprve teď vidím, jak chatrné mají příčky. Nikdy mi to nepřišlo, používala jsem je už ve starém bytě a byly ještě od našich. Muž na mě houkne, jestli bych mohla rozsvítit, a pak se ještě otráveně zeptá, jestli by nešlo udělat víc světla, než je tady tohle. Nešlo. Sleze dolů a ošívá se, že v takový tmě nemůže ty krámy přišroubovat zpátky, nicméně doufá, že to nevádí, stejně by neškodilo všechno pořádně otřít. Nevadí, mumlám a pobízím je dál.

V obývací se žena zarazí a klesne na pohovku, přímo doprostřed kruhu osvětleného stojací lampou. Přesně takovýhle obývací představovala, rozplývá se, anglický styl, to ona zbožňuje. Ona by tamhle na prostředek nechala dát krb. Nato muž poklepe na komín a zeptá se, kdy tady byla naposledy kontrola. Nemám ponětí, takže si vymyslím, že někdy na podzim a že jim pak dohledám i papíry.

A zkontrolovali to kamerou? – ptá se starostlivě. Ne, pokud vím, tak ne.

Až ten papír najdu, obrátí se na mě, tak ať jim ho naskenuju.

Dají mi vizitku, na níž je její jméno. Dělá právní poradkyni v nějakém podniku a mě až teď praští do očí, jaký má na krku nápadně silný zlatý řetěz. Muž vyndá laserový metr a začne chodit po pokoji. Změří ho na šířku, na délku, změří ho i napříč. Tváří se čím dál zachmuřeleji, a když všechno změří, prohlásí, že ten vyřezávaný stůl, co teď mají doma, se sem prostě nevejde. Žena se na mě podívá, jako bychom po sobě mrkly nad hlavou nějakého čtveráckého dítěte, a řekne, že člověk si přece nekupuje byt podle stolu, to jsou ale bezvýznamné detaily. Potom se zeptá, jestli bych když tak mohla smotat koberec. Ať prý si to nevykládám nijak zle, usmívá se, ale lidi se tím často snaží zamaskovat promáčenou podlahu nebo plesnivé parkety. Jinak je ale hezky měkče, sehne se, možná bychom se mohli domluvit, že ho tu nechám. Kleknu si na zem, ten koberec má snad metrák. Spíš ho jen ohrnu, než že bych ho smotala. Je to rodinné dědictví, vysvětluju v podřepu, nerada bych o něj přišla.

Parkety jsou v pořádku, i když je na laku bezpochyby vidět pár škrábanců. Ty nejsou nijak hluboké, stačilo by to pořádně obrousit.

Dub? – třeskle blesková otázka. Nemám ponětí. Trochu svažují čelo, evidentně by jim záleželo na tom vědět, z jakého jsou ty parkety dřeva. Muž se znovu zeptá, jestli nemám nějaké dluhy, kdybych prve třeba jenom zapomněla říct, že mám. Dřepím nad ohrnutým kobercem a ujišťuju ho, že ne a že nic nedlužím ani na společných nákladech.

Na tomto místě jim musím vyjmenovat, co všechno je součástí společných nákladů. Narovná se, protože až dosud jsem se jednou rukou opírala o zem. Úklid společných prostor a chodníků, osvětlení, fond oprav, počítám na prstech a potom přemyslím, co všechno tam ještě patří. Muž mezitím vyšel z pokoje, už vedle mě stojí jenom žena a žasne, proč musejí ten úsek před domem uklízet majitelé, když už platí každý měsíc tolik peněz. Muž křičí z protějšiho pokoje, že za takovech peněz už by fakt mohli i odházet sníh a shrabat listí, a pak se stejnou intenzitou hlasu dodá, že by koupili i tuhle fajn postel, sehnat dneska dobrou matraci je kříž. Dojdu tam a celá zkoprnělá vidím, že leží na manželské posteli i v botách a návlecích. Jsem zmatená. Měla bych je okamžitě vyhodit, ale když se obrátím na ni, líbezným hlasem se mě zeptá, který ze tří typů manželských postelí to je, takže místo nějakého volání k odpovědnosti odpovím, že má sto pětáctýřicet na šířku.

Usměje se, jako by to tušila. Opravdu moc fajn byt, zatočí se dokola, možná nejlepší, co zatím viděli. Úplné hnízdečko. Škoda jen, dodá, že je to v koupelně... jak by to jen řekla... tak cítit... močí. Nic ve zlém, možná to jenom vzlíná z kanálu, ale ona tam tedy silně cítí moč.

Ne, ne, to není kanálem, vzpamatovávám se konečně, to je počúrané prkýnko. My to totiž obvykle děláme mimo mísu. Pravidelně. Hlavně mužští členové rodiny, navíc já hrozně málo uklízím. Nemám na to čas. Někdy se tu nevytírá i půl roku.

Samozřejmě rozumějí legraci a hlasitě se rozesmějí. Potom mě z obou stran těsně obestoupí a žádají, abychom už ale mluvili zas vážně. Je ten byt *fakt* zajímavý, obzvlášť v kombinaci s garáží. A platili by hotově, pokud se dohodneme. Klidně hned. Protože oni věděli okamžitě, už jakmile sem vstoupili, že tohle bude ono. Cítili to. Ovšem než se pustíme do jednání, chtěli by mě poprosit, abych byla tak hodná a zamyslela se nad tím, co bych tu já sama zcela určitě vyměnila, kdybych se sem teď stěhovala já. Očekávají ode mě upřímnou odpověď, jelikož i oni hrají s otevřenými kartami.

Sedím v křesle, naproti mně na pohovce vedle sebe sedí oni. Jako by se role vyměnily a já byla zájemce a oni majitelé. On si položí za záda ozdobný polštář a přehodí si nohu přes nohu, jako by počítal s dlouhou, uváženou odpovědí. V ruce drží vlastnický list, občas do něj nahlédne. Přemyslím a potom začnu plácát něco o kotli. Že je už sedm let starý a možná by stálo za to koupit nový, i když s ním dosud nebyl žádný problém. Žena se nahne dopředu, zadívá se mi hlu-

boko do očí a začne drmolit, že to je důležité, kotel je duší bytu. Jak ten není v pořádku, tak není v pořádku nic. Přesně tak, pokyvuje on. Oni jsou tedy obecně spíš pro kotle italské, ovšem i na tenhle by se určitě dokázali naladit, pokud by si mohli být jisti, že je nenechá na holičkách.

Poté co jsme rozebírali kotel, začnu ještě o tom, že v garáži by se případně mohla nechat znovu vybetonovat podlaha, ale muž, který až dosud s napjatou pozorností mlčel, mi nečekaně skočí do řeči. Stmívá se, vyskočí, a jim za chvíli vyprší parkování. I když tam už touhle dobou není potřeba nic házet, přece jen by se radši podívali k autu.

Samozřejmě, přikyvují a s úžasem si uvědomím, že jsou tady podle všeho už dvě hodiny. Najednou se cítím strašně unavená, jsem ráda, že odejdou. Žena se však ani nehne, jako by před chvílí neříkali, že jim vyprší dvě hodiny parkování: zírá na mě a tajemně se usmívá.

Pokud by to nevadilo, otočí se ve dveřích, tak by se na chvíli ještě vrátili. Chtěli by si vyzkoušet, jaké je to tu večer a v noci. Člověk nikdy neví... Ne, vůbec nemusím mít rozpaky, nebudou nic potřebovat. Pyžamo a ručník mají, i když tu ani nechtějí za každou cenu zůstat na noc, prostě jsou jenom zvědaví, jakou to tady má atmosféru, jaké jsou tady zvuky.

Umíte hrát karty? – zakřičí muž už na schodech. Ano, říkám, ale dnes večer to nejspíš nepůjde, protože se brzy vrátí můj manžel i dítě. Oba budou unavení.

No, jen počkejte, karty nakopnou každého, rozesměje se žena, potom seběhne za manželem a přitom naznačuje, že jsou za pět minut zpátky. V rukou svírám návleky, protože znova budou potřeba. Dole bouchnou dveře, vyšli na ulici. Stojím v otevřených dveřích bytu a čekám, až se vrátí. Čekám v průvanu, dokud mi úplně nevystydnou nohy a nezhasne automatické světlo na podestě schodiště.

Z maďarštiny přeložil Jiří Zeman